

Biobränslenas fram och baksida

Karin Gerhardt, Ph.D. CBM

Varför biobränslen?

- EUs mål – 10% ersättning av fossila bränslen 2020 (även USA)
- Biobränsleanvändningen har ökat exponentiellt globalt, med stora plantager i syd
- 2006 var 14 milj. ha BB odlingar (1%)
- mellan 35–54 milj. ha år 2030

Biobränslen som används i syd

Etanol

t.ex. sockerrör, sorgum, kassava, majs,
(vete och sockerbetor i Europa)

Biodiesel

t.ex. oljepalm, soya, jatropha,
(raps i Europa)

En betydande andel jordbruksmark används till odling av energigrödor

	Andel energigrödor som används till biobränsle
Brasilien	50% av sockerrör
USA	30% av majs
EU	60% av raps
Globalt	5% av spannmål, 9% av vegetabiliska oljor, men <u>över hälften av ökningen 2005-2007</u>

Lånad av Peter Holmgren (FAO)

Växthusgaser

BB positiva/negativa effekter på växthusgaserna beror bl.a. på:

- tidigare markanvändning, indirekta effekter
- vilka *habitat* (skog, betesmarker, jordbruksmark) och vilka produktionssystem
- användningen av gödselmedel
- inhemsk produktion eller export

Viktigt att inte gynna “dåliga” BB!

Effekter på biomångfalden

- Allvarligaste effekten förlust av naturliga habitat – skogar, savanner m.m.-
mångfaldsförlust av stora mått
- Risk för spridning av invasiva främmande arter
- Stora plantager – vattenbrist, pesticider –
påverkar mångfalden i/kring
jordbrukslandskapet negativt.

Biobränslets effekt på livsmedelspriserna

Källa	Påverkan	Råvara	Tidsperiod
Världsbanken (april 2008)	75 %	globalt livsmedelsindex	januari 2002 – februari 2008
IMF (2008?)	70 % 40 %	majs sojabönor	? ?
IFPRI (maj 2008)	39 % 21-22 %	majs ris & vete	2000 – 2007 2000 – 2007
OECD-FAO (maj 2008)	42 % 34 % 24 %	foderspannmål vegetabiliska oljor vete	2008 – 2017 2008 – 2017 2008 – 2017
Collins (juni 2008)	25-60 % 23-35 %	majs matvaror i USA	2006 – 2008 2006 – 2008
Glauber (juni 2008)	23-31 % 10 % 4-5 %	råvaror globalt livsmedelsindex matvaror i USA	april 2007 – april 2008 april 2007 – april 2008 januari – april 2008
CEA (maj 2008)	35 % 3 %	majs globalt livsmedelsindex	mars 2007 – mars 2008 mars 2007 – mars 2008

Orsaker till stigande matpriser

- Höga olje- och transportpriser
- Ökade priser på handelsgödsel, foder, utsäde och övriga insatsvaror
- Historiskt låga lagernivåer
- Extremväder som orsakat förlust av skördar
- Exportrestriktioner och andra handelshinder
- Ökad spekulation på börsen
- Ökad efterfrågan på biobränsle

“Land grabbing”

Go Africa

Total area of reported land deals*, 2001-11

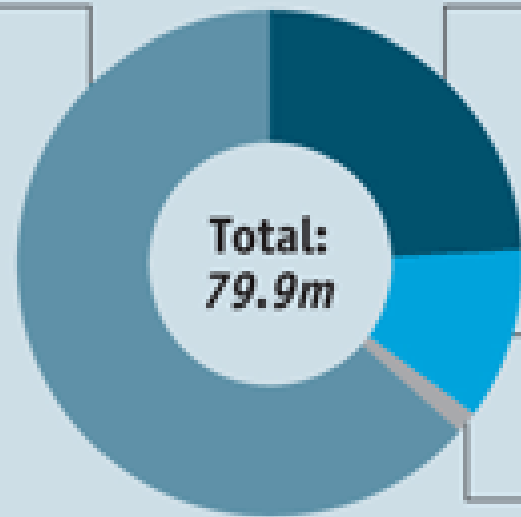
Hectares, m

Africa
50.7

Asia
19.3

Latin
America
8.8

Other
1.1

Source: Oxfam, CIRAD, CDE at University of Bern, International Land Coalition

*Preliminary estimate

227 milj
ha
Oxfam
okt 2011

Fattigdomsaspekter

- Lokalt producerade flytande biobränslen kan ge nationella och lokala fördelar: minskat tryck på skogen, minskat oljeberoende
- Nya jobb? Sierra Leone bönder tecknade ett avtal med ett Schweiziskt bolag med 50års arrende på 40 000 ha. Efter 3 år.....
- Fattigas markrättigheter ???
Landlösa, pastorilister

Sun Biofuels Jatropha Plantation, Mocambique

Utmaningar framåt

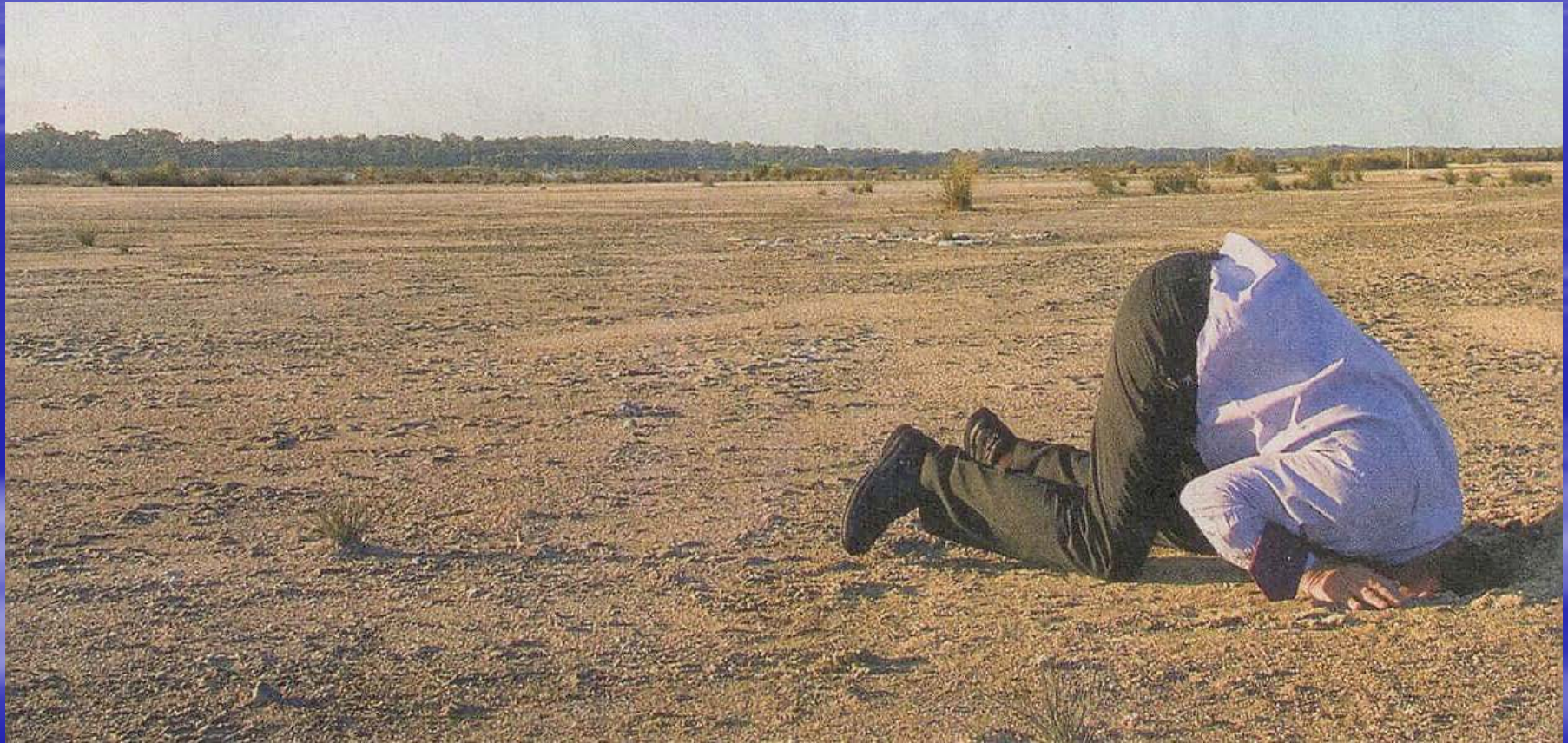
- Alla biobränslen är inte bra för klimatet!
- Att förmå fattiga Afrikanska länder att prioritera en nationell strategi för den egna energin såväl som livsmedels säkerheten FFF
- Det behövs dessutom fungerande system för att säkerställa fattiga människors rätt till mark
- Snabba på den relativt långsamma utvecklingen av solkraften och vindkraften – liten konkurrens med annan markanvändning

Hållbarhetskriterier för biobränsleplantager

- “Roundtable for Sustainable Biofuels” driver utvecklingen av en standard för företag av olika förnyelsebara biobränslen
- Deras standard representerar en global konsensus av 120 organisationer från bönder till industri, reglerande myndigheter och enskilda organisationer

Den Europeiske konsumenten.....

Vad bör vi göra i Sverige

- Vi behöver minska vår energianvändning här den rika delen av världen
- Vi behöver odla mer biobränslen i Nord (hållbart med fungerande styrmedel)
- Vi behöver satsa mer på biogas, sol och vindkraft - både i nord och syd

Tack!

